

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Problem człowieka w rolnictwie

Nie będę udawał, że walory człowieka gospodarującego są najważniejszym czynnikiem we wszelkich procesach gospodarczych, że od niego zależy powodzenie lub niepowodzenie każdej akcji, w której on jako podmiot występuje. Zagadnienie człowieka, jako najważniejszego czynnika, biorącego udział w przysparzaniu dóbr, niemalże na każdym zjeździe lub w każdym przemówieniu „czynnikiem miarodajnym”, głośnym echem rozchodzi się... w przestworza. Jednakże między tym, o czym tak pięknie na zjazdach, wszelkich konferencjach itp. mówi się, a tym, co się robi — jest niestety bardzo wielka i głęboka różnica. Z tego wynikają pewne konsekwencje, w tym tkwi niepowodzenie w realizowaniu programów, od których aż się roi ostatnimi czasy, w tym tkwi niepowodzenie pseudo-planowanej akcji gospodarczej i wszystkich tych zabiegów, które za zadanie przysparzenia dochodu społecznego stawiają poza problemem tak zwanego „sprawiedliwego podziału” tego dochodu.

Gdzie jak gdzie, a przede wszystkim w rolnictwie jest chyba nie najlepiej. Pomimo różnorodnych warunków gospodarowania, form i systemów, walorów gospodarzy i poziomów kultury gospodarstw, wszystkie, niemalże bez wyjątku, rozwiązania zagadnień gospodarczych w rolnictwie cechuje wszechwładnie panujący schematyzm. Doktrynalna forma dominuje nawet nad najwytęższymi potrzebami rolnika - gospodarza, a mistyczne hołdowanie samej formie przynosi w rezultacie, w ogólnym bilansie wysiłków niepowetowane straty.

Spróbujmy więc przejrzyście ocenić stosunek głośzonych i realizowanych szematycznie recept ustrojowych do tak różnorodnego pod wieloma względami elementu, jakim jest człowiek ze swoją wiedzą, pracowitością itp.

Już od dawna przy rozwiązywaniu problemów rolniczych prowadzi się spór, kto lepiej rozwiązuje zagadnienia gospodarcze mała czy wielka własność. Tak skomplikowany problem upraszcza się, uznając wyższość lub niższość tej lub innej wielkości gospodarstwa. Przeocza się rzeczywistość, że produktywność i intensywność gospodarstwa jest uzależniona od tego, kto i jak na nim gospodaruje, a nie zaś od tego, czy gospodarstwo ma 10 ha — lub 500 ha ogólnej powierzchni. Głębsze wnikiwanie w sedno zagadnienia pozwala stwierdzić, że zarówno wśród małych jak i wielkich gospodarstw znajdują się należycie zagospodarowane i przysparzające dochód społeczny i odwrotnie bez względu na wielkość, stopień zagospodarowania wypadają nieraz bardzo niski.

Nie ulega przeto wątpliwości, że wszelkie doktrynalne stawianie nie na indywidualność człowieka gospodarującego, a na formę i wielkość gospodarstwa, staje się źródłem niepowetowanych strat.

Nie mniej ważkie są i inne błędy popełniane w podchodzeniu do zagadnień wiejskich. Tętniącą życiem wieś traktuje się jako masę, o takim czy innym przeciętnym poziomie kultury gospodarczej, przeocząc całkowicie rzeczywistość. Stąd za biegi agronomiczne, mające na celu dźwiganie postępu w gospodarstwie, nie różniczkują się według stopnia intensyfikacji gospodarstw i produk-

(Dokończenie na str. 2).

Feliks Bojarski.

Francja nie chce być przedmiotem nowego „monachijskiego brydża”

Daladier odbędzie podróż do Tunisu w asyście floty wojennej

LONDYN (Pat.) Prasa londyńska donosi że min. Bonnet zakomunikował amb. Philippowi, iż Francja nie życzy sobie żadnej interwencji brytyjskiej w Rzymie i nie życzy sobie aby premier Chamberlain w czasie wizyty swej u Mussoliniego występował w roli arbitra pomiędzy Francją a Włochami.

Wskutek tego stanowczego stanowiska Francji premier Chamberlain nie będzie w czasie swej wizyty rzymskiej w ogóle zajmował się sporem

Rzesza wysiedla Żydów łotewskich

RYGA. (Pat.) Jak podaje prasa tutejsza rząd niemiecki zaczął wysiedlać z terytorium Rzeszy Żydów, obywateli łotewskich. Dotychczas wysiedlono ich ok. 600.

Zaczyn wzrost budżetu Japonii

TOKIO. (Pat.) Budżet na rok 1939/40, opracowany przez ministerstwo finansów, sięga sumy 3.694.666.676 yen. W porównaniu z budżetem na rok obecny nastąpił wzrost o 180.145.561 yen.

Za „konkurencję”

CZERNIOWCE. (Pat.) Profesor uniwersytetu i kierownik Instytutu meteorologicznego w Bukareszcie, Otelelesanu, skazany został na rok więzienia, 3 lata utraty praw i 10.000 lei grzywny, ponieważ chciał utworzyć nową organizację pod nazwą „Liga Patriotyczna”.

Krajozniki — oto symbole dzisiejszego „dobrego sąsiedztwa”

WASZYNGTON (Pat.) Departament Marynarki zawiadoma, iż wkrótce zostanie wysłana eskadra krajozników amerykańskich która odbędzie podróż wzdłuż wybrzeży Północnej Ameryki. Będzie to manifestacja „dobrego sąsiedztwa”. Podróż będzie zakończona w końcu maja.

Trzy krajozniki, które będą brały udział w tej manifestacji przylączą się do niej po zakończeniu manewrów floty amerykańskiej na Oceanie Atlantyckim.

Znowu zbombardowany statek angielski

LONDYN. (Pat.) Agencja Reutersa donosi z Gibraltaru, że brytyjski statek „Marion” był wczoraj zbombardowany przez nieznanego pochodzenia samolot między Castellon a Wyspami Balearskimi. Statek doznał znacznych uszkodzeń.

Splonęli dwa chłopcy

CZERNIOWCE. (Pat.) W mieście Buzau dwaj synowie wachmistrza Rarogi, 5-cio i 3-letni, pozostawieni bez opieki, bawili się w pobliżu pleca.

W pewnym momencie zapaliła się na nich odzież i obaj chłopcy splonęli żywcem.

francusko-włoskim i o ile Mussolini będzie usiłował wprowadzić ten temat do ich rozmów, to premier brytyjski oświadczy mu, że spór ten dotyczy wyłącznie Francji i Włoch, które same muszą go załatwić.

PARYŻ (Pat.) Po wysłaniu do Dżibuti dwóch awizo i batalionu piechoty algierskiej, rząd francuski przygotowuje obecnie na szeroką skalę podróż premiera Daladiera na Korsykę i do Tunisu, która ma być odpowiedzią na ostatnie demonstracje izby włoskiej. Premiera poprzędi na Korsyce, aby go tam powitał w porcie, minister marynarki wojennej Campinchi, sam z pochodzenia Korsykanin, który wyjeżdża z Paryża już w sobotę, by odpłynąć z Tulonu na Korsykę na pokładzie krążownika „Suffren”.

Premierowi Daladier w podróży korsykańsko - afrykańskiej towarzyszyć będzie cała flota wojenna, złożona z dwóch krążowników „Foch” i „Colbert” oraz trzech kontroptedowców.

Premier po krótkim pobycie na Korsyce odpłynie do Tunisu, który będzie pierwszym etapem jego inspekcji posiadłości afrykańskich Francji.

„Niebezpieczna demonstracja”

Tak prasa włoska nazywa zarządzenia francuskie

RZYM. (Pat.) Komentując zarządzenia wojenne Francji, polegające na wysłaniu batalionu strzelców senegalskich oraz dwóch torpedowców do Dżibuti, prasa włoska określa ten krok jako niepotrzebny i niebezpieczny, skierowany przeciwko Włochom.

Zdaniem „Tribuny” gest Francji ma na celu jedynie wywołanie jeszcze większego napięcia nad Morzem Śródziemnym przed wizytą premiera Chamberlaina w Rzymie. Jest bowiem rzeczą jasną, że w razie zatargu zbrojnego, batalion senegalczyków i dwa torpedowce nie byłyby w stanie powstrzymać marszu wojsk włoskich na Dżibuti.

Równocześnie PRASA WŁOSKA ZAPRZECZA PONOWNIE POGŁOSKOM O KONCENTRACJI WOJSK WŁOSKICH NA POGRANICZU SOMALII.

Komisja rozjemcza

dla ustalenia warunków pracy i płac robotników rolnych

WARSZAWA (Pat.) Minister Opieki Społecznej powołał dwie nadzwyczajne komisje rozjemcze dla ustalenia na okres 1939—40 r. warunków pracy i płacy robotników rolnych oraz gajowych w WOJEW. WILEŃSKIM i NOWOGRODZKIM. Przewod-

niczącym obu komisji został okręgowy inspektor pracy w Wilnie LESZCZYŃSKI.

Pierwsze posiedzenia komisji odbędą się w Wilnie około 9 stycznia 1939 roku.

Min. Csaki pojedzie do Rzymu i Berlina

PARYŻ (Pat.) Jak donosi Agencja Havasa z Budapesztu węgierski minister spraw zagranicznych hr. Scaky przed udaniem się do Berlina poje-

dzie z wizytą do Rzymu.

Wizyta nastąpi wkrótce po wizycie premiera Chamberlaina we Włoszech.

Utrata jeszcze jednej pozycji w Kłajpedzie

KOWNO. (Pat.) Prasa donosi o podporządkowaniu władz autonomicznym kłajpedzkiej policji portowej.

Policja ta była dotychczas zależna od litewskich władz centralnych.

Likwidacja placówek żydowskich w Kłajpedzie

KOWNO. (Pat.) „Vakarai” donosi o dalszej likwidacji przedsiębiorstw i sklepów żydowskich w Kłajpedzie.

Dziennik wymienia szereg firm żydowskich, które przeszły przeważnie w ręce Niemców. Po nowym roku ma nastąpić również likwidacja jednego z banków, którego właścicielem jest Żyd.

Skazane technika MOPR-u

RADOM. (Pat.) Sąd Okręgowy w Radomiu skazał „technika” MOPRU 17-letniego Abrama Gutmana, za kolportaż ulotek komunistycznych oraz zbieranie składki na „Czerwoną Hiszpanię” na 3 lata więzienia i 2 lata nadzoru policyjnego.

Po pobraniu okupu Arabowie zwolnili dyrektora Jerozolimskiego banku

JEROZOLIMA. (Pat.) Dyrektor Banku Ottomańskiego Le Bouvier, niedawno porwany przez Arabów, telefonował z Jerycho do Jerozolimy, iż obecnie znajduje się pod opieką władz wojskowych, zupełnie zdrowy.

Le Bouvier wyjechał do Jerozolimy. JEROZOLIMA. (Pat.) Zwolniony przez partyzantów arabskich dyrektor oddziału Banku Ottomańskiego w Jerozolimie Le Bouvier oświadczył, iż Arabowie wzięli za niego okup, przy czym wydali mu „list żelazny”, zapewniający mu swobodny powrót do Jerozolimy, podpisany przez znanego przewodcę partyzantów arabskich Suleimana.

Ponad 1000 stelań w Rumunii

CZERNIOWCE. (Pat.) Według rumuńskich danych statystycznych żyje obecnie w Rumunii 1.074 osób, liczących ponad 100 lat. Mających ponad 90 lat jest 8.030, a ponad 80 — 61.212. Ogółem w Rumunii jest 19 milionów mieszkańców.

Najstarsza obywatelka Finlandii

HELSINKI. (Pat.) Mieszkanka Helsinek Maria Andersen ukończyła w ostatnich dniach 110 lat życia. Jest to najstarsza kobieta w Finlandii. Maria Andersen otrzymała życzenia od całego kraju, m. in. złożył jej osobiste życzenia prezydent miasta Helsinek, ofiarowując staruszce bukiet kwiatów. Zarząd miejski przyznał jej ponadto dożywotnią rentę.

Wybuch w fabryce prochu

RZYM. (Pat.) W fabryce prochu w pobliżu Lukki nastąpiła eksplozja. Przyczyny wybuchu na razie nieznane. Trzy osoby poniosły śmierć.

Pierwsze kroki

Japończycy nie zwrócą Stanom gmachu uniwersyteckiego w Szanghaju

LONDYN (Pat.) Agencja Reutersa donosi z Szanghaju, że przedstawiciel marynarki oświadczył, iż zajęty obecnie przez wojska japońskie gmach uniwersytetu amerykańskiego w Szang-

haju nie zostanie zwrócony Amerykanom nawet po zakończeniu działań wojennych w Chinach ze względu na to, iż znajduje się w strategicznym punkcie miasta.

Wydobywanie statku „Tczew”

GDAŃSK. (Pat.) Prace nad wydobywaniem statku „Tczew” zostały wczoraj na nowo podjęte. Statek przeprowadzono do basenu na holmie, gdzie go się wydobywa.

„Tczew” podniósł się już tak wysoko,

że otwory w kadłubie, tak zwane luki, znajdują się powyżej powierzchni wody. W nocy spodziewane jest wydobywanie złotokopca. Dziś nastąpi wyładowanie towarów oraz ostateczne wypompowanie statku.

Dalsze interwencje Polski w Pradze

PRAGA. (Pat.) Poseł Rzeczypospolitej w Pradze dokonał wczoraj osobistej demarche w tutejszym ministerstwie spraw zagranicznych w związku z zamachem terrorystów czeskich na posterunek graniczny polski między Podlesiem a Miłchałowicami.

Poseł Rzeczypospolitej otrzymał wyjaśnienie, iż rząd czeskosłowacki pragnąc normalizacji stosunków na pograniczu, wysłał na teren Śląska naczelnego inspektora policji, który przeprowadzi surowe śledztwo i wyda dyrekcji policji czeskiej w Morawskiej Ostrawie potrzebne zarządzenia, by zmienić stan rzeczy na odcinku śląskim granicy polsko-czeskiej.

Rząd praski oczekuje szczegółowego raportu naczelnego inspektora policji po jego powrocie z Morawskiej Ostrawy i w miarę wniosków tego raportu poczyni ewentualnie dalsze zarządzenia.

Dziś poseł Rzeczypospolitej przeprowadził dalszą rozmowę z ministrem spraw zagr. czeskosłowackim.

Dojrzewa nowy konflikt

W Syrii przygotowuje się zbrojny opór wobec Francji

STAMBUŁ (Pat). Powrócił do Bejrutu po półrocznym pobycie we Francji premier syryjski Dżemil Mardam. W kołach politycznych Syrii panuje niezadowolenie z powodu ustępliwości premiera wobec Francji, z którą podpisał on w Paryżu dodatkowy układ w sprawie mandatu francuskiego nad Syrią.

Układ ten gwarantuje Francji większe przywileje w Syrii niżeli przewidziane to było w układzie pierwotnym w 1936 r.

Z drugiej strony w kołach syryjskich budzi niezadowolenie fakt, że w parlamencie francuskim rozpoczęła się energiczna kampania przeciwko ratyfikacji układu.

Stambuński dziennik „Dżumhuriyet“ donosi z Bejrutu, że patriotyczni syryjczycy zamierzają rozpocząć czynną walkę przeciw Francji na wzór Palestyny. Zwolennicy zbrojnego oporu werbują się zarówno spośród opozycji jak i z kół stronnictwa rządowego.

PARYŻ (Pat). W tutejszych kołach politycznych krąży pogłoski, że sprawa traktatu francusko-syryjskiego którego ratyfikacja spotkała się niemal z jednoznacznym oporem Senatu została załatwiona w ten sposób, iż RZĄD ZREZYGNUJE Z RATYFIKACJI. W związku z tym twierdzą

Recepcja życzeń w Pałacu Reprezentacyjnym i Kasynie Oficerskim

W niedzielę 1 stycznia, jako w dzień Nowego Roku, wojewoda wileński Ludwik Bociański będzie przyjmował o godz. 13 w górnych salach Pałacu Reprezentacyjnego (Uniwersytecka 6, wejście przez bramę) życzenia dla Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Polski oraz Rządu.

O godz. 14 gm. Dreszer w sali Kasyna Oficerskiego (Mickiewicza 13) przyjmować będzie życzenia noworoczne dla Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych Marszałka Polski Śmigłego-Rydza Edwarda

Zamiast Lit. T-wa Naukowego „Litewskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk“

Jak już donosiliśmy władze administracyjne udzieliły zezwolenia na wznowienie działalności rozwiązane Litewskiego Towarzystwa Naukowego pod warunkiem opracowania nowego statutu.

Statut taki przed kilku dniami został przez miejscowych przedstawicieli społeczeństwa litewskiego złożony władzom wojewódzkim.

Nazwa nowopowstającej organizacji ma brzmieć „Litewskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk“.

Redakcja „Elty“ przybyła do Wilna

W Wilnie bawi jeden z redaktorów Litewskiej Agencji Prasowej „Elta“, p. Komentauskas.

kategorycznie iż premier Daladier i minister Bonnet zdecydowali się ostatecznie na wysłanie do Syrii misji specjalnej, złożonej z 4 członków.

Komisja, która ma się udać do Syrii dla zbadania sprawy na miejscu, ma po powrocie wypracować projekt nowego traktatu, który miałby zastąpić odrzucony przez Senat traktat z 1936 r.

Wileński przemysł drzewny krytycznie ustosunkowuje się do szczegółów umowy handlowej z Litwą

Z Izby Przem.-Handl. otrzymujemy komunikat poniższej treści:

Połączone Komisje do Spraw Litewskich i Drzewna Wileńskiej Izby Przemysłowo-Handlowej omawiały w dn. 29 bm. ewentualne skutki i możliwości wynikające dla terenów Ziemi Północno-Wschodnich z nowej umowy handlowej polsko-litewskiej.

Traktat oparty na obustronnej klauzuli

Premie ślubne we Włoszech

RZYM. (Pat.) Ministerstwo Spr. Wewn. komunikuje, że w czasie od 1.X do 1.XI br. wypłacono we Włoszech 4093 zapomogi ślubne dla nowożeńców na ogólną sumę 7.280.000 lirów.

Uniwersytecka 2
to nowy adres
znajduje się
M. WYSZOMIRSKIEGO
biuro miasta firmy
A. Rydlewski w Wilnie.
Firma chrześcijańska.

Premie PKO

Dnia 27 grudnia 1938 r. odbyło się w PKO czwarte publiczne premiowanie książeczek oszczędnościowych serii V — gr. C.

W przemianowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 30 listopada 1938 r.

Premie po zł. 500 — padły na nr. nr.: 821.384 825.936 830.400 838.224 853.203 869.310 875.556.

Premie po zł. 250 — padły na nr. nr.: 801.956 802.103 804.009 804.044 808.532 813.190 815.526 826.355 826.642 827.222 827.295 828.416 830.215 831.975 835.847 836.598 847.344 848.409 849.488 854.180 854.913 858.278 858.765 867.211 868.962 873.641 879.028 880.884 883.392 884.062 887.913 889.359.

Premie po zł. 100 — padły na nr. nr.: 800.548. 800.718 801.288 802.386 806.019 808.044 809.892 810.490 810.765 811.484 811.951 812.843 813.242 813.787 814.789 816.339 817.120 817.472 817.527 817.902 817.947 818.585 818.879 819.093 819.580 820.962 822.069 822.181 822.342 823.542 825.994 826.479 828.273 828.130 828.734 829.217 830.258 830.915 831.326 834.205 834.390 835.074 836.334 836.930 837.008 837.510 837.986 839.012 839.685 840.774 841.177 841.829 843.368 843.967 844.071 844.543 844.603 844.870 845.838 846.041 846.530 847.377 848.116 848.246 849.560 849.740 850.110 851.949 852.409 852.634 853.324 856.630 857.046 858.756 860.015 860.591 862.530 862.652 863.059 864.357 864.938 865.822 865.886 868.433 868.602 870.830 870.982 872.159 873.203 874.109 876.292 876.455 876.524 877.029 877.832 878.380 878.518 879.334 879.571 882.001 882.097 882.278 882.328 882.770 883.600 884.179 884.442 885.520 885.552 886.104 886.936 887.748 887.801 887.866 888.170 888.707 889.288 889.519

Ponadto wylosowano 313 premij po zł. 50. Ogółem padło 470 premij na sumę zł. 38.950

Po raz drugi padły premie na następujące książeczki: zł. 250 na nr. 801.956, zł. 100 na nr. 830.915, zł. 50 na nr. nr.: 806.093, 876.619.

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii V jest: stały wzrost liczby premij w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premii książeczki nie tracą swej wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premiowaniach, pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładów.

Premie wylosowane w poprzednim premiowaniu dotychczas nie podjęte:

Po zł. 100 — nr. 835.247 841.157.
Po zł. 50 — nr. nr.: 823.367 831.922 835.544 837.837 845.454 850.024 878.695

„K. S. Warszawianka“ w Wilnie

Na Nowy Rok bawić będzie w Wilnie wiceminister Polski w hokeju, drużyna stołecznej Warszawianki, która rozegra zawody z mistrzem Wilna Ogniskiem KPW w niedzielę 1 stycznia o 3.30 i w poniedziałek o 18. Obadwa mecze w Parku Sp. im. Gen. Żeligowskiego.

Wczoraj Ognisko zdobyło mistrzostwo Wilna bijąc zdecydowanie AZS 12:2.

Najlepszym naszym przyjacielem

jest

K. K. O. miasta Wilna

AD. MICKIEWICZA 11

placi od wkładów wysokie procenty, udziela klientom swym taniego kredytu.

Morderstwo w Stonimie

Zabity został jeden z najbogatszych kupców w miejscowych

29 bm. w godzinach wieczornych przy ul. 3 Maja w Stonimie w hurtowni tytoniowej Goldfarba został zamordowany przez nieustalonych sprawców właściciel hurtowni Girsz Goldfarb, lat 40 jeden z najbogatszych kupców Stonima.

Zwłoki Goldfarba, zmasakrowane jakimś tępym narzędziem, znaleziono

przy wejściu do hurtowni.

Powody zabójstwa ani sprawy nie są dotychczas znane.

Polcja natychmiast wszczęła dochodzenie.

Władomość o zabójstwie Goldfarba szczególnie wśród społeczeństwa żydowskiego, wywołała silne wrażenie.

„Sprzątnął“ cudzą żonę i... pralnie

Niedawno, w tzw. „pasazu Bunimowicza“ przy ul. Zawalnej 21 otwarto nową „chemiczną pralnię“. Założyli ją Józef Filipowicz oraz jego przyjaciółka, żona emerytowanego urzędnika z powiatu, Jadwiga Pożarycka. Interes zaczął się szybko rozwijać. Do pralni zgłaszało się coraz więcej klientów.

Pewnego dnia jednak właściciele pralni sprawili swej licznej już klienteli przykrą niespodziankę: w nocy potajemnie

wywieźli z pralni całe urządzenie oraz wzięte od klientów bieliznę i ubrania.

Dochodzenie wykazało, że Filipowicz nie mając pieniędzy do założenia pralni stałszował szereg weksli, które zdyskontował w KKO i w ten sposób otrzymał potrzebny kapitał.

Dokąd zbiegli Filipowicz z Pożarycką na razie nie stwierdzono. Za zbiegłą parą rozesłane listy gończe. (c)

Tragiczny zgon 7-letniej dziewczynki

W folwarku Dąbrowa, pow. oszmiańskiego żołnierz Wincenty Jankowski, będący na urlopie, manipulując karabinem spowodował strzał.

Kula trafiła bawiącą się w pobliżu 7-letnią Halinę Bożukościównę, raniąc ją

śmierć. Dziewczynkę przewieziono do szpitala w Oszmianie, gdzie wkrótce zmarła.

Wincentego Jankowskiego przekazano żandarmerii. (c)

PUDER
WODY TOALETOWE
5 FLEURS
FORVIL

większego uprzywilejowania nie przewiduje wzajemnego clearingu; należności będą regulowane dewizami. Z obu stron są przewidziane listy kontyngentów towarowych na sumę po 6 milionów złotych w eksporcie i imporcie każdego kraju, przy czym specjalne komisje rządowe — polska i litewska będą czuwać nad równowagą bilansu w ramach tej kwoty i ewentualnie nawet będą mogły rozszerzać wzajemne obroty.

W eksporcie większość przewidzianych kontyngentami przywozowymi artykułów nie stanowi przedmiotu produkcji Ziemi Wschodnich. Z naszego terenu będą mogły wchodzić w rachubę jedynie cement, aparaty radiowe oraz szkło, książki, w mniejszej mierze maszyny rolnicze.

Szczególnie ważnym zagadnieniem jest kwestia eksportu drewna. Umowa przewiduje dopuszczenie do eksportu z Polski poza artykułami wyżej wymienionymi, a objętymi wspomnianą kwotą 6 milionów zł., — znacznych ilości drewna nie obrobionego, co godzi w miejscowy przemysł drzewny, a w dalszym ciągu w uprzedmiotwienie Ziemi Wschodnich. Możliwość dopuszczenia do tranzytu przez Polskę drewna sowieckiego dla Litwy jeszcze pogarsza sprawę, zmniejszając wyłaniające się dla tej. tartaków szanse otrzymania do przetarcia drewna sowieckiego w dołkach górnej Wilii i Niemna, o co od wielu lat miejscowe sfery gospodarcze zabiegają, i to właśnie w momencie, gdy szanse na realizację tego naszego starego postulatu polepszają się dzięki nowej fazie stosunków polsko-sowieckich.

Konsekwencje więc traktatu dla interesów Ziemi Północno-Wschodnich właśnie z uwagi na ich reperkusje na odcinku drzewnym zostały wysoce ujemnie oce-

nione przez sfery gospodarcze tych Ziemi, które to sfery mimo swych usilnych zabiegów nie były uczestnikami pertraktacji handlowych w Kownie.

Obecnie Izba Przemysłowo-Handlowa opracowuje szereg wniosków, zmierzających do złagodzenia ujemnego wpływu traktatu handlowego polsko-litewskiego na interesy tej. okręgu przede wszystkim w zakresie na najważniejszym dla Ziemi naszych odcinku drzewnym.

Po stronie importu znaczenie dla Ziemi Północno-Wschodnich będzie miał przewidywany przywóz siemienia lnianego dla olejarni, celulozy, płyt asfaltowych brukarskich i, zapewne, szmat papierniczych.

Co do niektórych konkretnych transakcji w tym zakresie, toczą się już od pewnego czasu rozmowy między firmami polskimi i litewskimi.

Przewidywane też jest ożywienie wzajemnej wymiany turystycznej, gdyż w zakresie obustronnych przyjazdów nie ma być trudności i tu przewiduje się wzajemny równowagę obrotów. Na ruchu turystycznym Wilno może zarobić.

Konkretnie korzyści dać nam może postanowienie w traktacie otwarcie Kłajpedy dla tranzytu do i z Polski, jednakże rozwój ruchu tranzytowego będzie tu zależał od zawarcia odpowiedniego układu taryfowego oraz od możliwości rozbudowy niezbędnych urządzeń w porcie Kłajpedzkim, który jest o wiele gorzej wyposażony od Gdańska i Gdyni.

Sygnaly

Na święta
ZAMKOWE
WÓDKI
CIESZYŃSKIE
R. Z. 1814

Problem człowieka w rolnictwie

(Dokończenie ze str. 1).

cyjności, lecz metodycznie nastawiane są szablonowo i przypadkowo. Jako środek na wszelkie bolączki organizacyjne na wsi przyjęto na prawach wyłączności formę spółdzielczą, zabezpieczając jej wszelkie przywileje finansowe, bez względu na to czy zawsze i na wszystkich odcinkach życia gospodarczego, zda egzamin dostateczny i może rokować odpowiednie sukcesy. Niewątpliwie korzystny i nie zaprzeczony rozwój spółdzielczości mleczarskiej, czy nawet rolniczo-handlowej, nie upoważnia jednak do tego, by w każdych warunkach bronić sztyldu spółdzielczości innych dziedzin, szczególnie tam, gdzie próby zawiodły i zawodzą. W każdym razie forma spółdzielcza nie może być, bez szkody dla rolnictwa, hamulcem na drodze rozwoju jednostkowych wysiłków.

Wreszcie można byłoby cytować i wiele innych przykładów, obrazujących zupełne przesunięcie problemu człowieka na rzecz formy. Występują one nawet i w takich dziedzinach, które zdawałyby się, że winny być najsamprzód uporządkowane jak na przykład dziedzina pracowników agronomicznych. Potrzeby organizacyjne rosną, wymagania wzrastają, bardzo wiele czasu upłynęło, a sprawa uporządkowania i ustabilizowania warunków pracy pracowników na niwie

agronomicznej, wciąż pozostaje nie załatwiona. A przecież nikt chyba nie zaprzeczy, że powodzenie każdej akcji zależy od tego, czy robi to pracownik dorywczy, czy też pracownik posiadający unormowane warunki pracy i prawo za sobą. Taki stan rzeczy nie tylko, że stawia personel agronomiczny w szeregach upośledzonej grupy pracowniczej, lecz jest źródłem niedostatecznych wyników stosowanych dotychczas metod i środków działania w pracy agronomicznej, nad podniesieniem kultury wsi. Z tego należy jasno zdać sprawę i conajrychlejszy załatwić zagadnienia podstawowe tak, by w dziedzinie różnych środków mieć człowieka do realizowania różnych koncepcji programowych.

Z cytowanych przykładów wynika jedna wielka konkluzja, że nie do statecznej, bądź wręcz ujemnej wyników prowadzonej na szerszą skalę akcji gospodarczej, szczególnie na odcinku rolniczym, są konsekwencją pozostałości problemu człowieka poza formą organizacyjną i formą działania w ogóle. Żeby w przyszłości takich błędów uniknąć, należy indywidualności człowieka przeznaczyć właściwe miejsce w hierarchii wszystkich czynników, którymi posługuje się polityka rolnicza.

Feliks Bojarski

Świat pod bronią

Dlaczego Węgry milczą?

Chcąc bieżącą rzeczywistość ująć w terminach możliwie pogodnych można rzec, iż Europa obecnie przeżywa rewolucję pałacową. Rozkład punktów ciężkości na kontynencie europejskim, który obowiązywał od dobrych paruset lat, ulega gruntownemu przesunięciu. Zmiana orientacji politycznych, kierunków, wpływów i zagadnień jeszcze bardziej utrudnia ustalenie przewodniej linii międzynarodowego życia w tym najmocniej skłóconym zakątku świata. Maż stanu, który uchwyli istotny ton w europejskim koncercie i potrafi ustalić i przewidzieć na przyszłość rzeczywisty układ linii politycznych sił — może liczyć na powodzenie swej polityki. Niestety jednak postawienie trafnej diagnozy nie jest widocznie takie łatwe, a na geniuszów dyplomacji też pewnie przyszła porucha, że bodaj ani jeden minister spraw zagranicznych w Europie nie może o sobie powiedzieć, że nie popełnił chociaż raz jakiegoś zasadniczego błędu w swej polityce.

Nie zawsze zdajemy sobie z tego sprawę, że w obecnym zamęcie zagadnień ustrojowych, a w związku z tym też i wojskowych, Polska staje się — jeżeli się już nie stała — jednym z węzłowych punktów Europy. Każde państwo ma swoje własne jakieś zmierzanie w polityce, lecz takiego kompleksu zagadnień, jakie ma Polska — nie tyle pod względem rozległości, ile charakteru i różnorodności — nie ma chyba żadne z państw europejskich. Kompleks ten jest tym bardziej doniosły, że wykracza daleko poza zainteresowania jednego państwa — owsem stanowi problem, który ryby chciały wygrzać wielu macherów polityki międzynarodowej. Bądź co bądź istnienie silnego organizmu państwa w stosunku do innych państw — silny mi blokami, związanymi ze sobą ogromnie skomplikowanym węzłem antagonizmów ideowych i jednoczących nie silnych tendencji do zbliżenia (gospodarczego) — stanowi samo przez się problem któryby można było nazwać niezmiernie ciekawym, gdyby nie był dla nas tak bardzo żywotnym, a więc ogromnie doniosłym, czasami jedynie ważnym, niekiedy dramatycznym...

Węzłowa sytuacja Polski staje się z dnia na dzień coraz wyraźniejsza wobec ujawnionych już obecnie wschodnich planów Niemiec. Polska stoi na drodze niemieckiemu parciu na wschód — jest zawiadrogą nie tylko dla ideowych heroldów Goebbelsa, lecz także dla sztabu niemieckiego. Rozegranie wojny z Rosją bez udziału Polski — nawet przy nowoczesnych metodach walki — jest strategicznie absurdem. Przebiecie się na „zieloną Ukrainę”, wypłynięcie na jej żyzne ziemie wazylukim strumykami Karpat lub przez odległe tereny dorzeza Dżwiny traci donkiszoteria. Z drugiej strony rzucenie pomostu pomiędzy Niemcami a Rosją — bo po polityczną grawitację tych dwóch potęg należy do jednych z najbardziej ustalonych prawd rzeczywistości europejskiej — nigdy nie będzie się mogło odbyć bez zahaczenia o interesy Polski.

Nie bez znaczenia jest również fakt, że Polska nie zdeklarowała się dotychczas pod względem ideowym. Jest to niejako atut do wygrania przez dwie strony: totalizm i t. zw. demokrację. Ma to oczywiście znaczenie przejściowe, lecz w danym momencie posiada swój walor polityczny.

Nad polską skrzyżowały się dwa ostre prądy polityczne, któreby można było nazwać jeden południkowym, drugi równoleżnikowym. Pierwszy — to europejski próg na drodze niemieckiej ekspansji, a więc łanuch państw, które w niemieckich planach figurują jako tereny do moralnego, gospodarczego i politycznego podbju: od Finlandii, przez państwa nadbałtyckie, Węgry, Jugosławia i — chociaż to brzmi obecnie wręcz nieprawdopodobnie — Włochy. Drugi — to ta ważniejsza oś, mianowicie Berlin — Tokio.

Impet niemiecki jest ogromnie silny. Kosztem dziennej racji chleba szarego obywatela, kosztem jego swobody dysponowania własną osobą, kosztem poziomu życia duchowego berliński Auswärtiges Amt dysponuje olbrzymimi sumami na propagandę zagraniczną i finansowanie wszelkich ruchów odrodkowych tam gdzie to dla polityki niemieckiej w danym momencie potrzebne. Stary kawał powiada, że gdzie jest jeden Niemiec, tam uczyony, dwóch Niemców — piwniarnia, trzech — największy naród na świecie. Zbieranie po całym globie ziemskim i tworzenie tych przysłowiowych trzech Niemców stało się bardzo pożyteczną metodą. Niedawny pokazowy proces przed Najwyższym Trybunałem w New Yorku w sprawie szniegowskiej 4 Niemców do wiódł z całą oczywistością, że już nie trzech, lecz wystarzał, aby był jeden Niemiec, gdy już kreca robota rozkładowa idzie cała para.

Południkowy prąd polityki europejskiej jest narazie w defenzywie. Czechosłowacka kładka przez środkową Europę, uważana do niedawna za niebezpieczny pomost rosyjskiego potwora stała się, dzięki wielkim talentom przewidywania i znajomości sytuacji niektórych ministrów w Europie, w bardzo krótkim czasie niemieckim klinem, wbitym w polskie aspiracje polityczne. Nie byłby ten klin zbyt mocnym, gdyby uderzył w niego we dwa młoty. Niestety kunktorstwo Węgier, którym deklarowali swoje swoje uczucia sympatii, marnuje najcenniejszy czynnik w rozgrywkach politycznych: czas.

Braterska zdrada w stosunkach ludzkich nie należy do specjalnej rzadkości, tym bardziej zdrada bratanka — jak się okazało, mniej od szabli więcej od szklanki. Gdy wojska polskie w zdecydowanych ruchach zajmowały ziemie zaolzańskie, sięgając nawet poza linię ustaloną przez eksceleńcję Hitlera — Węgry nie zdobyły

się na równie śmiały gest, chociaż sytuacja była całkowicie do wyzyskania. Niewątpliwie strata takiego zapieczęta akcji operacyjnej na Śląsku musiała się odbić na naszym impetie: nakazywały wszelkie racje taktyczne. Był to pierwszy nasz bolesny zawód.

Polski idealizm przeżył jeszcze jedną ciężką próbę, gdy w szeroko po kraju rozlanych manifestacjach na rzecz Węgier Polska niedwuznacznie deklarowała swą wolę przyjscia z pomocą, może nie tylko moralną, sąsiedową z za gór, jeżeli zechce mocno ująć w garść ową szablę i zdobyć się na odwagę, a nawet i ryzyko, walki o własną wielkość. Milczenie po tamtej stronie Karpat dało do myślenia, że widocznie wiedeńskie arie Hitlera były miłsze admirałskiemu uchu, niż jędymyślne rezolucje całego polskiego narodu.

Rzadko się zdarzają tak zbliżone problemy pomiędzy dwoma państwami, jak sprawa granicy polsko-węgierskiej. Nic nie dzieli, wszystko łączy. Racje stanu aż krzyczą by problem Rusi Podkarpackiej rozwiązać radykalnie i szybko, bo teren płonie. Może za dużo honoru nazywać tę Ruś ukraińskim Piemontem, lecz faktem przecie jest, że w Huszcie zgro madzony jest cały sztab instruktorów niemieckich, którzy szkola i przygotowują do akcji zbrojnej ludzi O. U. N. i „Siczi”. Na Ruś Podkarpacką jadą emigranci ukraińscy z całego świata. Zakarpacie ma już swego Henleina: jest nim książę Razumowski, ziemia nin z nad Dniepru, mający ogromny mir wśród karpaccich Rusinów. Ten wódz wręcz zapowiada, iż najdalej do czerwca przyszłego roku zgłosi pretensje do wszystkich ziem, zamieszkałych przez Ukraińców. Doba ma tylko 24 godziny, a rok dwanaście miesięcy. Wypadki toczą się szybko, niż się przypuszcza w Budapeszcie. Polski żołnierz stoi na granicy karpacciej, polski karabin już uderzył w granity Howerli, polska decyzja jest już dojrzała. Lecz po drugiej stronie znów panuje milczenie i bojaźliwe oczekiwanie na laskawość berlińskich rycerzy. Choć węgierska krew podobno jest gorąca, lecz myślenie szybkością się nie odznacza. Polska opinia przedko się zorientowała, że stawianie na przwiąz niemiecką — to bardzo ryzykowny krok, lecz węgierscy mężowie stanu widocznie jeszcze wierzą w szlachetne intencje Berlina. Ciekawe, jak daleko ta wiara może sięgać? Niedawno w Bukareszcie aresztowano za posiadane materiały „Żelaznej Gwardii” pana Franza Schoflera, który jest jednocześnie redaktorem pisma węgierskich nacjonalistów „Magyar Luntok”. Takich potwórnych nacjonalistów (bo sam Schofler jest Niemcem) jest w Europie pełno — trudno mieć wątpliwości z jakiej kasy są opłacani. A Ruś Podkarpacka płonie. Generał Haushofer

Atak japoński na Kanton

Oddział wojsk japońskich wraz z karabinami maszynowymi, podczas ataku na pozycje marszałka Czang-Kai-Szeka pod Kantonem.

Nożycami przez prasę

SZABLA I GOSPODARKA

„Polska Zbrojna” zamieszcza ciekawy artykuł na temat gospodarli i wojny. Dotychczas uważano miecz za antytezę pluga. Dziennik zręcznie obala tę przestarzałą teorię. Dziś jest odwrotnie. Dziś przemysł wojenny wzmagą uczucie bezpieczeństwa, a poczucie bezpieczeństwa wpływa dodatnio na gospodarkę narodową.

Świadomość, że pomiędzy zagospodarowaniem kraju i jego zdolnością do walki istnieje związek bardzo ścisły, wzmocniła w ostatnich latach ugruntowanie ideału wspólnego dobra gospodarczego w społeczeństwie polskim. Dzieje Centralnego Okręgu Przemysłu weso są tego jaskrawym dowodem. W miarę jak rosły fabryki na obszarach położonych wokół wód Wisły i Sanu, i w miarę jak szerzyło się zriozumienie roli tego okręgu w obronie narodowej, topniały zasady przeciwników COP-u a mnożyły się zastępy jego entuzjastów. I coraz lepiej pojmujemy „opłacalność polityczną” niektórych, uważanych z jednostkowego punktu widzenia za nie rentowne, przedsiębiorstw gospodarczych.

W dzisiejszym układzie stosunków gospodarczych na świecie górują nad

innymi dwa wielkie zagadnienia: sprawa zbrojeń i sprawa bezrobocia. One wyznaczają kierunki polityki gospodarczej, rządzą koniunkturą; czynnik społeczny i czynnik wojskowy — oba „zagospodarcze”.

P. Z. zwraca uwagę, że kapitał międzynarodowy nie zawsze rządzi się jedynie chęcią zysku.

Pozagospodarcze również czynniki pędzą kapitały z jednego na drugi brzeg Atlantyku, przepływając ocean nie zawsze w poszukiwaniu zysku, bo idą nieraz po zysk mniejszy — ale zaufania.

Zaufanie jest tam, gdzie jest wiara we własne siły i umiejętność solidarnego działania. Od niej w wielkiej mierze zależy powodzenie poczyną gospodarczych. Dobry początek już mamy poza sobą.

Artykuł jest słuszny, ale z pewnym zastrzeżeniem. Światem rządzą nie tylko nastroje wojenne. Nagły powiew pacyfizmu międzynarodowego w kraju nastawionym na gospodarkę wojenną może również spowodować kryzys gospodarczy. Wobec tego najlepiej być przygotowanym na obie ewentualności. Miecz dzisiejszy powinien w potrzebie zastąpić plug.

DOKĄD MOŻNA EMIGROWAĆ?

Prasa żydowska przepiętna jest artykułami emigracyjnymi. Wychodzi nawet w Warszawie specjalna „Gazeta emigracyjna”. Ostatnio organ syjonistów lwowskich „Chwila” zamieszcza obszerny wywiad z kierownikiem „Hilferreinu” dr Wischnitzem. Wywiad wypadł optymistycznie dla możliwości emigracyjnych Żydów z Polski. Okazuje się, że Żydzi z Europy Wschodniej są w znacznie lepszej sytuacji od Żydów niemieckich.

Przed rokiem 1933 nie notowano szerszej emigracji z Niemiec; tak, że Żydzi niemieccy nie wytworzyli żadnych kontaktów rodzinnych z tymi krajami, a w szczególności z krajami Ameryki południowej. Mogli oni też tylko w małej mierze liczyć na poparcie za granicą, na pomoc przyjaciół którzyby

(Dokończenie na str. 4)

DLA KASZYŃCZYCH I OSZARJONYCH
LELIWA KARMELKI I EKSTRAKT

w „Geopolitice” ogłasza ją jako kolebkę Wielkiej Ukrainy. Dlaczego gen. Haushoferowi tak na tym zależy? I dlaczego Węgry milczą? Sytuacja strategiczna jest z każdym dniem coraz cięższa. Szybkość działania — to warunek powodzenia w polityce — kunktorstwo Węgier jest po raz trzeci zawodem, jaki czynią Węgry Polsce w ciągu jednego roku.

L. Kor.

Najlepszy podarek noworoczny

Książeczka premiowa PKO V-jej serii

Przechadzka świąteczna

„A ten Franko, to musi szmat pieniędzy potrzebui”

Mról zelzał już w dniu wigilijnym, mogłem więc wyjść z domu bez obawy odmrożenia uszu, nosa, palców i innych kończyn.

W Puszczy Rudnickiej panowała dziwna cisza. Wyglądała ona jakoś inaczej niż zwykle. „Punkt” ten zostawiam jednak — za przeproszeniem — dla poetów i malarzy.

Mnie natomiast wabiły wście, zaścianki i jednosiela, skąd dolatywało, postne wprawdzie, przygotowanie do wieczery wigilijnej.

Na skraj lasu spostrzegłem dosło wnie

NAGIEGO MĘŻCZYZNĘ

z tobołkiem pod pachą. Co u licha! W zimie bez ubrania? Może umyślo wo chore? A może jakj rudnicki „Ta rzan”?

— Hej przyjacielu, proszę zaczekać!

— Kiedyż śpiesza do chaty, bo zimno.

— To czemu bez ubrania?

— A, bo myłem się w ciepłej i

zapomniałem wziąć ze sobą czystej bielizny na zmianę, toż wigilia, brudnej nie włoża, to i leca do ducha starczy do chaty, musi z pół wiorsty ben dzie.

Ten higienista winien otrzymać kilka nagród: za czystość, odwagę i bieg po śniegu bez najmniejszego okrycia.

Dalej spotkałem człowieka opalającego „kabana” słomą. I znów zdziwienie moje.

— Cóż to, pan gospodarz spóźnił się z tym biciem świni.

— Panok drogi, może to i grzech, co w wigilia bija kabana, ale prosza powierzyć, co ile nie bił wprzódn na jakie para tygodni, to mało co i zo stawało się miensia na świenta, bo zejdo się sonesdzi i krewne, to musisz urzondzić im

„SKWERSTA”.

znaczy się, świeżego miensia nasma żyć, a dziś — nastojaszczę post, to niebi, i nie zagabnie ob to.

Ha, każdy człowiek ma swoje wy

rachowanie „skwerstowe”, pomyślałem sobie w duchu, idąc dalej.

Na polu już ciemniało, w chatach zapalano ognie. W jednej z nich zobaczyłem dziwny obrazek:

Po środku izby siedzi na niskim zydlu staruszka i sypie „za pazuchę” do rękawa grykę, która pada na jajko, leżące na podłodze. Grykę tę dziobie kura, „producentka” owego jajka.

Staruszka wyjaśnia mi:

— Ta kura, to „marcówka”, dzisiaj zniosszy

PIERWSZE JAJKO,

do tego w dzień wigilijny. Bendzie wioska i znieście tyle jajków, ile ziarnów gryki padnie dzisiaj z mego renkawa.

W innej chacie łamano się już opłatkami i składano sobie życzenia:

— Tobie, stara życza, kab nie ow dowiela.

— A ja tobie stary życza, kab mniej da hetoj łachudry Zoški chadzwi i przywarku dla jejo nie niasiw.

Różne zreszłą płynęły życzenia. Na ogół jednak było wesoło, w wielu chatach paliły się choinki, wokół których gromadziły się całe rodziny, koledując do późnej nocy i słuchając radia.

W pierwszy dzień świąt spotkałem w pewnej wsi duże zbiegowisko ludzi.

— Co się tu stało?

— Proszę obaczyć, jak Wincuk zdurniał i biega z cepem po wiosce.

— A co za przyczyna tego nieszczęścia?

— Czemu nieszczęścia? To tak je mu nadumyśnie zrobili. Byli dauszy jemu do tytułu ziarenków durnopiauu (bieluni czyli pinderynda — datura stramonium), to od tego on tak wyrabia się.

I to się nazywa we wsi żart na stronie, kiedy bliźniemu odbiera zmysły i może wyrzadzić sobie lub komuś krzywdę. Słowem „impresza” nie do naśladowania.

O CZYM MÓWI WIEŚ...

— Patrzaj, wo — Stasiuk Czarcopów, co u Wilniu nachodzi się, na kolady do chaty przyszedł i liter wi na przynios.

— Jakże tam wino, musi woda za farbował, bo czemu u niego maniszka i gembła zacerwienione, widomo co od tego wina.

— A temu Marciuku to haniebny wstyd za ten pirog na wasela.

— Ob jakj pirog, my nie nie wimamy?

— No, to mało wy wiecie. To by to tak: jak młode przyjechali wczoraj z kościoła, tedy waselniki pomagali im rozebrać się, za co młody dał Marciuku duża bułka piroga, kab jon rozdał pomiż tych waselników. A ten za ten pirog i chodu cichaczem poza dole, do chaty. Cóż tak robi sie?

— Tak, to haniebny wstyd. Gdzie jon woczy podziemie ciapieraczy.

— A tej Magdziunki wasele odłozone, bendzie musi posle Nowego Roku.

— Czemuż to odłożone?

— Kiedyż nie mogła znaleźć swa ci.

— Nie dziwo, jak biedna, to i swa ci należć nie może. Czemu to bogate nie odkładajo.

— Zgadali się ob biednych. Ten stary Faliś Kałamaszka, podzielił sy nów gruntem, a sam nachodzi się na lch łasce. To tu, to tam przebywa. U jednego syna tydzień, u drugiego dwa, a u trzeciego miesionc. Od hektara tydzień liczy się. Cienżka taka starość przychodzi się.

— Jak ten, wo — Pietruk poszed do dochtora, a dochtor i mówi: ta le karstwy bendziesz przyjmował 3 razy dziennie. A Pietruk odzywa się:

— Kiedyż teraz dzień krótki, to tylo 2 razy jemj

— Po co jemj lekarstwy, na świen

Zwrotu 800.000 zł. żąda b. narzeczony wileńskiej „Miss Europy”

Sensacyjne powództwo milionera holenderskiego w sądzie wileńskim. „Miss Europa” wychodzi za mąż. Walka o testament. Dzieje koncesji na drożdżownię

Do Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego wpłynęło sensacyjne powództwo b. narzeczony „Miss Europy”, p. Tatiana Masłowówny, przemysłowca holenderskiego

H. SCHOLTENA, MILIONERA, który dochodził około 800 tysięcy złotych od ciotki „Miss Europy” p. Wiery Afanasjewowej.

Sprawa ta w obecnej chwili posunęła się o tyle, że prefensje Scholtena zostały zabezpieczone na fakturowani w Olchowie koło Michaliszek i nieruchomościach na Popławach w Wilnie, stanowiących własność p. Wiery Afanasjewowej.

Historia ta jest długa i zawiła. Aby ZROZUMIEĆ WŁAŚCIWIE

dłaczego w początkach jej wybitnie przy stojny, „oceniany” na 8 mln. guldenów przemysłowiec podówczas, jak fama głosiła, niewątpliwie zakochany w „najpiękniejszej dziewczęciu Europy” i świeżo z nią zaręczony, zainteresował się przemysłem Wileńszczyzny i ulokował w nim, jak widać z powództwa, do 800 tysięcy złotych, a obecnie po upływie paru lat już jako człowiek żonały i w okresie, gdy

„MISS EUROPA” JEST ZARĘCZONA i ma stanąć wkrótce na ślubnym kobiercu ze znanym w Wilnie emerytowanym sędzią obecnie adwokatem, dochodził z powrotem tych setek tysięcy. — należy tożnąć się o kilka lat wstecz i poznać wszystkie procesy.

Nie mamy zamiaru łączyć tu w bezpośredni związek przyczynowy osoby „Miss Europy” z 800 tysięczną inwestycją jej b. narzeczony, a obecnego procesu z jej rychłym zamążpójściem. To tylko zbieg okoliczności, któremu podkreśliśmy, nie będziemy nadawali specjalnego znaczenia. Łączy się to jednak wszystko

W CAŁOŚĆ POŚREDNIO. Gdyby milioner holenderski nie zaręczył się w swoim czasie z „Miss Europą”, gdy by nie przyjechał do Wilna, gdzie swoją urodą i elegancją wzbudzał zainteresowanie i zazdrość Wileńszczyt, na balu (morskim!) w Izbie Przemysłowo-Handlowej, na premierach w teatrach wileńskich,

„Miss Europa” — Tatiana Masłowa w roli Tangolity.

wszędzie w towarzystwie swej „Miss”, mówiąc do niego zdrobniale „Harri”, to by prawdopodobnie nie poznał możliwości energetycznych rzek wileńskich i nie zgodził się na spółkę z krewnymi „Miss Europy” próbować szczęścia koło Michaliszek w przemyśle lekturowym. I dalej — nie wytoczyłby oczywiście procesu gdyby tych sum nie ulokował. Jasne.

Nie możemy się tu powstrzymać OD MAŁEJ DYGRESJI.

Historik rozwoju przemysłu na naszych błędnych „Kresach” powinien za notować tę drogę, po której na Wileńszczyznę przyszło 800 tysięcy holenderskich. Również historik uśmiechanych obecnie konkursów piękności, jako bezsensownych i służących nieraz głównie handlarzom żywym towarem imprez, znalazł w niej (w historii tych tysięcy) mały lerał pozytywny, jeżeli oczywiście MIŁOŚĆ I NARZECZENIOWO „MISS EUROPY” Z HOLENDREM

zawdzięczały swoje istnienie przede wszystkim wynikowi konkursu, który obdarzył p. Masłowównę tytułem „najpiękniejszej w Europie” na rok, jeżeli się nie mylimy, 1935. Bo można włączyć pośrednio przypływ setek tysięcy holenderskich do naszego przemysłu ze zwycięstwem p. Tatiany Masłowówny na konkursie piękności.

Zacznijmy teraz od roku 1925, OD DZIEJÓW MOZERA I KOWALSKIEGO. Sprawa ta nie ma zasadniczego związku z powództwem Scholtena, lecz wprowadzi nas wśród osób, które w następnych sprawach będą odgrywały główne role. Będą to krewni „Miss Europy”. Zaprowadzi nas ta sprawa do znanych dziś w Wilnie milionerów, oczywiście milionerów w skali wileńskiej, gdzie już posiadanie kilkuset tysięcy upoważnia do tego tytułu.

W roku 1925 Stefan Kowalski Polak, niepodległościowiec, powstaniec wielkopolski, mając koncesję na uruchomienie fabryki drożdży, przybył do Nowej Wilejki, gdzie stały mury pofabryczne puste i nadające się na tego rodzaju przedsięwzięcie. Fabryka drożdży była interesem świetnym. Kapitał zaś obcy szczególnie lubi rentowne inwestycje na terenie polskim. To też koło Kowalskiego zjawiał się Arnold Moser, przedwojenny fabrykanci szluczkich haftów.

MOSER MIAŁ KAPITAŁ, KOWALSKI KONCESJĘ.

Wkrótce fabryka ruszyła całą parą. Moser miał płacić Kowalskiemu pewien solidny procent. W ciągu dwóch lat płacił mu zaliczki potym zerwał bez przyczyny. Kowalski jako właściciel koncesji wystąpił na drogę sądową w roku ok. 1930.

W roku 1934 Moser umarł. Spadkobiercami jego są: p. Paweł Afanasjew, ob. polski od 1922 r., p. Piotr Kowalew — ob. łotewski, p. Eugeniusz Kowalew ob. czeskosłowacki, p. Mikołaj Bułajow. ob.

H. Scholten, b. narzeczony „Miss Europy”

szwajcarski i p. Tatiana Masłowa (paszport nansenowski). Prawo ogranicza do pewnego stopnia

UDZIAŁ OBOKRAJOWCÓW w przedsiębiorstwach koncesjonowanych Trudności jednak usunięto.

Spadkobiercy Mosera nie weszli w układy z Kowalskim, proces toczył się dalej. Skończył się wreszcie 18 listopada

(Dokończenie na str. 5)

z dobrych, najlepsze z prawdziwych najstarsze
WINKELHAUSENA
KONIAKI JUBILEUSZOWY MEDICINAL

Nożycami przez prasę

(Dokończenie ze str. 3)

mogli pójść na rękę osiedlającym się w tych krajach ludziom, zupełnie nie obeznanym ze stosunkami krajów osadnictwa. Z tego też powodu emigranci z Niemiec znaleźli się w o wiele gorzych warunkach niż emigranci żydowscy z Europy wschodniej. Należy podkreślić, że największe skupienia żydowskie, które powstały wskutek emigracji z ostatnich 50 lat: cztery i pół milionowa ludność żydowska Ameryki północnej, 80.000 ludność żydowska Afryki południowej, 150.000 Żydów kanadyjskich i blisko 300.000 ludność żydowska Argentyny, to po największą część zyskali z Polski, Rosji i Rumunii. I dziś uzyskanie affidavits ze strony krewnych odgrywa szczególnie wielką rolę przy emigracji do Stanów Zjednoczonych A. P., Argentyny i Brazylii.

Jak widać w Stanach Zjednoczonych A. P. obowiązuje system kontyngentów emigracyjnych przy których wchodzi w rachubę kraj urodzenia danego emigranta.

Urodzeni w Rosji mogą liczyć na rychłe załatwienie ich podań o ile oczywiście emigranci ci odpowiadają wszystkim innym sławianom wymogom. Dalej przechodzi dr W. do omawiania możliwości południowo-amerykańskich i kolonialnych. Okazuje się, że w wielu krajach powodzi się emigrantom wcale nieźle.

Z Kolumbii gdzie obecnie żąda się kwoty pokazowej w wysokości 500 pesos nadeszły ostatnio bardzo dobre wiadomości od przedstawicieli różnych zawodów. Argentyns, podobnie jak Brazylia i Urugwaj domagają się w pierwszej linii rolników, następnie rzemieślników i fachowców przemysłowych. Emigranci żydowscy, którzy wyemigrowali do krajów zamorskich a szczególnie do krajów południowej Ameryki i południowej Afryki mogli w wielkiej części stosunkowo dobrze się urządzić — opowiada dr Wischnitzer.

Bolivia była niedawno w centrum zainteresowania, gdyż tysiące emigrantów z Pragi a w szczególności z Czechosłowacji po największej części nie żydzi wyemigrowały tam w ostatnich latach. Obecnie nadchodzą pocieszające wiadomości o ich urządzeniu się w tym kraju.

CO MIN. CIANO OBIECAŁ WEGROM?... I ODWROTNIE?

„Kurjer Warszawski” zamieszcza korespondencję z Budapesztu, omawiającą rezultaty wizyty w Budapeszcie min. spraw zagranicznych Italii hrabiego Ciano.

br. w Sądzie Najwyższym wygrał Kowalskiego. Wysądził około 200 tysięcy złotych. Niedawno suma ta została zabezpieczona na gazowni w Wilnie i zakładach przemysłowych w Nowej Wilejce, należących do spadkobierców Mosera. Nie będziemy tu opisywać wszystkich kłopotów p. Kowalskiego podczas ośmioletniego procesu. Była to dla niego DROGA PRZYKRZYCH DOŚWIADCZEŃ Z OBCYM KAPITAŁEM.

P. Kowalski jest obecnie bezrobotnym i ciężko walczył o kawałek chleba przez te osiem lat. Na tym kończy się sprawa Kowalskiego (którego nie należy mieszać z Kowalewym).

Wiadamy teraz do kariery „Miss Europy”, jej narzeczeństwa i powództwa Scholtena.

Wkrótce po śmierci Mosera w Paryżu miał się odbyć „konkurs piękności”. Wuj p. Masłowówny p. P. Kowalew zawiązał ją na ten konkurs po koronę „Miss Europy” z ramienia emigracji rosyjskiej, po tym zaś odbył

NIEUĐANĄ PODRÓŻ do Hiszpanii i Włoch, gdzie nie zroz-

(Dokończenie na str. 5)

Węgry miały podobno obiecać nie przedsięwzięcie żadnych dalszych kroków w sprawie Rusi, co p. Gayda w „Giornale d'Italia” ukrywa w dyplomatycznym zdaniu o uniknięciu doprowadzenia do Węgier dalszych mniejszości i powstania nowych kwestii mniejszościowych, i o zabezpieczenie w ten sposób jednolitości narodowej Węgier. Poza tym Węgry miały zgodzić się na czynną współpracę we froncie antykominternowym, wreszcie obiecać uregulowanie swego stosunku, niedostatecznie jeszcze przyjaznego (manifestacje ze zwrotem Banatu) z Jugosławią, z której przeczleź Idzie 60 proc. wywozu do Niemiec i do której szuka Tryest nowych dróg, a na której ożyłby zupełnie, Włochom bardzo zależy, w razie konfliktu z Francją.

W zamian za to miało przyrzec Węgrom dość ogólnikowo, wpłynięcie na Rumunię w kierunku uregulowania węgierskich pretensji etnograficznych i mniejszościowych, w drodze przyjacielskich rokowań. Jeżeli chodzi o pierwszą, to Węgry domagają się pasa pogranicznego, obejmującego 5,230 km kw. z miastami: Szatmarnefeli, Nagykaroly, Agyvarad i Arad z 508,563 mieszkańcami, w tym 413,104 Węgrów (wedle statystyki węgierskiej z 1910 r.); jeżeli chodzi o drugie, stałafut mniejszościowe dla Węgrów, liczących w Rumunii 1,704,851 dusz (wedle statystyki węgierskiej), zapewniającego im równouprawnienie w dziedzinie administracyjnej, kulturalnej i gospodarczej. W miarowaniu ministrem spraw zagranicznych Rumunii p. Gafescu, życzliwego Węgrom, widzą Węgry oznakę, że Rumunia będzie starała się pójść im na rękę, ponadto liczą na odpowiedni rachunek ze strony Niemiec i Włoch, nie bardzo zadowolonych z ostatnich posunięć rumuńskich, zwłaszcza w polityce wewnętrznej i gospodarczej.

Od początku, wbrew prawie całej prasie polskiej, twierdziliśmy, że Węgry nie chcą Rusi Podkarpackiej. Nie tylko tzw. „szeroka opinia” zawsze nieco archaiczna w swoich poglądach, ale i część publicystów polskich, traktuje Węgrów jako romantyków. Tymczasem dziś każdy naród jest ludkiem realistów. Marzy się bratankom nie biedna Ruś Karpacka, ale bogaty Siedmiogród. O Rusi mówiło się w swoim czasie nad modrym Dunajem przez grzesność. Taka grzesność służy dziś w Europie do wytworzenia zasłon dymnych.

Węgry miały podobno obiecać nie przedsięwzięcie żadnych dalszych kroków w sprawie Rusi, co p. Gayda w „Giornale d'Italia” ukrywa w dyplomatycznym zdaniu o uniknięciu doprowadzenia do Węgier dalszych mniejszości i powstania nowych kwestii mniejszościowych, i o zabezpieczenie w ten sposób jednolitości narodowej Węgier.

Węgry miały podobno obiecać nie przedsięwzięcie żadnych dalszych kroków w sprawie Rusi, co p. Gayda w „Giornale d'Italia” ukrywa w dyplomatycznym zdaniu o uniknięciu doprowadzenia do Węgier dalszych mniejszości i powstania nowych kwestii mniejszościowych, i o zabezpieczenie w ten sposób jednolitości narodowej Węgier. Poza tym Węgry miały zgodzić się na czynną współpracę we froncie antykominternowym, wreszcie obiecać uregulowanie swego stosunku, niedostatecznie jeszcze przyjaznego (manifestacje ze zwrotem Banatu) z Jugosławią, z której przeczleź Idzie 60 proc. wywozu do Niemiec i do której szuka Tryest nowych dróg, a na której ożyłby zupełnie, Włochom bardzo zależy, w razie konfliktu z Francją.

W zamian za to miało przyrzec Węgrom dość ogólnikowo, wpłynięcie na Rumunię w kierunku uregulowania węgierskich pretensji etnograficznych i mniejszościowych, w drodze przyjacielskich rokowań. Jeżeli chodzi o pierwszą, to Węgry domagają się pasa pogranicznego, obejmującego 5,230 km kw. z miastami: Szatmarnefeli, Nagykaroly, Agyvarad i Arad z 508,563 mieszkańcami, w tym 413,104 Węgrów (wedle statystyki węgierskiej z 1910 r.); jeżeli chodzi o drugie, stałafut mniejszościowe dla Węgrów, liczących w Rumunii 1,704,851 dusz (wedle statystyki węgierskiej), zapewniającego im równouprawnienie w dziedzinie administracyjnej, kulturalnej i gospodarczej. W miarowaniu ministrem spraw zagranicznych Rumunii p. Gafescu, życzliwego Węgrom, widzą Węgry oznakę, że Rumunia będzie starała się pójść im na rękę, ponadto liczą na odpowiedni rachunek ze strony Niemiec i Włoch, nie bardzo zadowolonych z ostatnich posunięć rumuńskich, zwłaszcza w polityce wewnętrznej i gospodarczej.

Węgry miały podobno obiecać nie przedsięwzięcie żadnych dalszych kroków w sprawie Rusi, co p. Gayda w „Giornale d'Italia” ukrywa w dyplomatycznym zdaniu o uniknięciu doprowadzenia do Węgier dalszych mniejszości i powstania nowych kwestii mniejszościowych, i o zabezpieczenie w ten sposób jednolitości narodowej Węgier.

Węgry miały podobno obiecać nie przedsięwzięcie żadnych dalszych kroków w sprawie Rusi, co p. Gayda w „Giornale d'Italia” ukrywa w dyplomatycznym zdaniu o uniknięciu doprowadzenia do Węgier dalszych mniejszości i powstania nowych kwestii mniejszościowych, i o zabezpieczenie w ten sposób jednolitości narodowej Węgier.

Węgry miały podobno obiecać nie przedsięwzięcie żadnych dalszych kroków w sprawie Rusi, co p. Gayda w „Giornale d'Italia” ukrywa w dyplomatycznym zdaniu o uniknięciu doprowadzenia do Węgier dalszych mniejszości i powstania nowych kwestii mniejszościowych, i o zabezpieczenie w ten sposób jednolitości narodowej Węgier.

Węgry miały podobno obiecać nie przedsięwzięcie żadnych dalszych kroków w sprawie Rusi, co p. Gayda w „Giornale d'Italia” ukrywa w dyplomatycznym zdaniu o uniknięciu doprowadzenia do Węgier dalszych mniejszości i powstania nowych kwestii mniejszościowych, i o zabezpieczenie w ten sposób jednolitości narodowej Węgier.

Węgry miały podobno obiecać nie przedsięwzięcie żadnych dalszych kroków w sprawie Rusi, co p. Gayda w „Giornale d'Italia” ukrywa w dyplomatycznym zdaniu o uniknięciu doprowadzenia do Węgier dalszych mniejszości i powstania nowych kwestii mniejszościowych, i o zabezpieczenie w ten sposób jednolitości narodowej Węgier.

Węgry miały podobno obiecać nie przedsięwzięcie żadnych dalszych kroków w sprawie Rusi, co p. Gayda w „Giornale d'Italia” ukrywa w dyplomatycznym zdaniu o uniknięciu doprowadzenia do Węgier dalszych mniejszości i powstania nowych kwestii mniejszościowych, i o zabezpieczenie w ten sposób jednolitości narodowej Węgier.

Związek Pracy Społecznej

(Fragment z pamiętnika działaczki)

1 lipca. Po dwuletnich debatach narazicie ustaliliśmy, że:

- a) trzeba pracować społecznie,
- b) trzeba stanąć na platformie,
- c) i to natychmiast...

12 marca 1936 r. Ojczyzna może śmiało patrzeć w swoją wielką przyszłość!!! Zorganizowaliśmy się w Związek Pracy Społecznej. Przeszłość za nami, przed nami jasne Jutro. Zimka do granatowego kapelusza rozdziła mi pawie piórko.

17 września tegoż roku. Odbyło się pierwsze nasze zebranie. Trwało sześć godzin. — Ułożyliśmy program pracy. Objęliśmy nim wiele dziedzin życia.

Przez cały czas posiedzenia Kazik ani razu na mnie nie spojrzął.

Nasza prezeska miała na sobie nową suknię z najczystszej jedwabiu. Widocznie, znowu z mężem dobrze żyją.

5 maja 1937 roku. Znając dobrze doniosłość roli kobiety w życiu państwa, urządziłyśmy walne zebranie Związku Pracy Społecznej. Miałyśmy zamiar poruszyć wiele aktualnych zagadnień. Ale jakże poruszać za gadnienia, kiedy przewodniczącą chciała zostać Chwacikowa?! Pierwsza opuściłam salę!!! Zwłaszcza, że Chwacikowa ostatnio na gwałt kokietuje mego Zygmunta. Wątpię, czy taka kobieta może nadawać się do pracy społecznej...

10 lipca 1937 roku. Każda kobieta w służbie Ideal Oto hasło, które nas od lat pociąga! Pracować, pracować i jeszcze raz — pracować...

Gruntownie zmieniliśmy ułożony ubiegłego roku program pracy. Na złość — żonie sędziego. Była czerwona jak burak mimo, że co chwila zapewniała nas o swojej obojętności... Teraz narazicie wszystko pójdzie właściwymi drogami...

Stacha podczas ostatniego balu skompromitowała się: nie umiała tańczyć angielskiego walca, lafirynda!

„Od kobiety wiele w życiu zależy” — pięknie powiedział jakiś mędrzec chiński, zdaje się, że Szekspir.

Jutro znów tańczymy.

5 września tegoż roku. Zebranie nasze nie doszło do skutku. Najwcześniejszą przyszłam ja, a i to o trzy godziny później, niż zapowiadano w zaproszeniach.

10 grudnia 1937 roku. Teraz dopiero my, kobiety, pokazemy, co umiemy! Zmieniliśmy program pracy! Tym razem — na złość dyrektorowej. Miała się z przyszan... cha... cha... cha...

Gucio zapewniał, że najbardziej pasuje mi koloru szarawy. I ja tak sądzę.: Żebyż to ktoś z mojej rodziny umiał... Miałabym okazję nosić żałobę...

12 czerwca 1938 roku. Hip, hip, hurra!!! Udało się! Rozwiązałyśmy Związek Pracy Społecznej. Munia była wściekła, burmistrzowa nawet szpaznowała, mecenasowa — odraza uciekała! Bardzo dobrze: ani my, ani wy! A tak tylko wciąż sprzeczano się o godności organizacyjnej!!!

Jutro — bal. Pójdę. Zapowiada się nadzwyczajnie!!!

Sygnaly

WŚRÓD PISM

— „PRZEGLĄD OSZCZĘDNOŚCIOWY” ukazał się w rozmiarach znacznie rozszerzonych Nr 4 (kwartał IV) 1938 r. kwartał „ka „Przegląd Oszczędnościowy”, na którego treść składają się następujące artykuły: dr Henryk Gruber — „Zródło siły i prężności narodowej”, prof. Filippo Ravizza — „Studia nad zagadnieniem oszczędności”, Leon Barciszewski — „Nowe prądy w nowym prawie o K. K. O.”, Piotr Jarocki — „Wytoczne przyszłego Międzynarodowego Kongresu Oszczędnościowego”, mgr. Roman Seidler — „Oszczędności a inwestycje”, dr Franciszek Gaź — „Kapitały krajowe i zagraniczne w Polsce”, Witold Iwanicki — „Sieć spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych, dr Henryk Greniewski — Amortyzacja inwestycji jako system oszczędnościowy. Poza tym w dziale kroniki — sprawozdanie z Międzynarodowego Kongresu Kredytu Rolnego ze szczególnym uwzględnieniem udziału kas oszczędności w kredycie rolnym w niektórych krajach.

Dział „Rozmaitości” zawiera omówienie narodowego ruchu oszczędnościowego w Brytanii, badania nad doświadczeniem społecznym w niektórych krajach, rozszerzenie sieci kas oszczędności po przyłączeniu Śląska Zaolzańskiego. Poza tym: drobne wiadomości z kraju i zagranicą, statystykę oraz bogaty przegląd prasy gospodarczej.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, ul. Świętokrzyska 35, tel. 5.27-99.

KREM DO GOLENIA
IDEALNY
Juste
J. I. S. STEMPNIOWICZ • POZNAŃ

ta napije się wódki i zdrowi bendzi. Nie brak też tematów politycznych.

— Ten, wo — Tunis ma się wojać z Italicem.

— Że też tych państw jest tyle niesłychanych na świecie. Czemu to „konasacji” tych małych państw nie przeprowadzą.

— Trzeba do ich napisać.

— To ciebie zrazu polecamy zabioro, co bolszewizma chcesz. Lepiej ob to i nie gadajmy.

— W radiu mówiło się, co Karpaty torusy pod głosowanie pójdą, na kont swojej przynależności.

— Ni wiadomo, ci jedna lista bendzi, to tedy bez głosowania byłoby, jak u nas do rad gromadzkich. Kogo tam wypisali — to ten i wyszedł na radnego.

— A ten Franko, to musi szmał piniędzy potrzebui na ta wojna, kie dy kawa i cykorio handlui, bo wszędzie pisze się: kawa Franka. W kuzdej kramie nachodzą się.

Rozmówek tych nie spałaby czło wiek na wolowej skórze, bo ludzie świętują aż cztery dni, mają więc dużo czasu na luźne gawędy.

Jan Hopko

REKLAMACJA

Do Administracji „Kurjera Wileńskiego”
Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4, tel. 99.

- 1) „Kurjer Wileński” nie został dostarczony wcale w dn.
- 2) Został dostarczony z opóźnieniem dn. o godz.
- 3) Stale otrzymuję pismo o godz.
- 4) Czy jest to zdaniem Pana (i) dostatecznie wcześnie, czy też pożądanym byłoby zmiany i jakie?

(Czytelny podpis)

Dokładny adres:

W tych twarzach
NIE MA ŻYCIA

gdyż skóra ich, bezbarwna i pełna us-
terek, robi wrażenie martwej. Ożywia
skórę, przywracając jedność i świe-
żość, odżywczy krem ABARID, a ce-
rę upiększa, nadając delikatną świe-
żość, powab i młodzieńczy wygląd

runder
i krem **ABARID**

RADIO „TELEFUNKEN”

Najnowsze superheterodyny bateryjne
przystosowane do potrzeb wsi i małych
miasteczek — poleca

B. Mitropolitański

Baranowicze, Szeptyckiego 24, tel. 2-80

Dziś premiera.

Wolna przeróbka powieści

T. Dołęgi-Mostowicza

OSTATNIA BRYGADA

w filmie

Prawo do szczęścia

Obsada: **Gorczyńska, Barszczewska, Wysocka,
Zbyszko Sawan, Junosza-Stępowski, Selański,
Pichelski** i inni.

Kolorowy nadprogram Sala dobrze ogrzana

CASINO

Dziś Perla produkcji francuskiej. Wielki film erotyczny

„POKRZYWDZONA”

(Poprzedni tytuł **ŻADZA**). W rolach gł.: **Jean Galland, Jeanne Boitel** i Franc. Rosay
Dramat człowieka, pozbawionego cech męskości. Walka z pokusą zdrady. Poświęcenie
męża, cienie na szczęściu. Nadprogram: DODATKI. Początek o godz. 4-6-8-10.15

SWIATOWID

Dziś. Arcywesoly program świąteczny

Szczęśliwa trzynastka

Na czele rekordowej obsady: **Grossówna** i **Selański**
Początek seansów o godz. 4-ej, w niedziele i święta od godz. 1-ej

KINO

Różny Kolejowej

Pole Negri

ZNICZ

„TANGO NOTTURNO”

Wiwulskiego 2

nadprogram: DODATKI. Początek codz. o g. 4, w święta o g. 2 pp

OGNISKO

Świąteczny program i Chłuba polskiej kinematografii

Arcydziało wg doskonałej powieści T. Dołęgi-Mostowicza p. t.

ZNACHOR

W rol. gł.: **Junosza-Stępowski, Barszczewska, Zacharewicz, Cwiklińska, Węgrzyn** i inni
Nadprogram: UROZMAIIONE DODATKI. Początek o 4-ej, w niedzielę i św. o 2-ej.

100 tys. złotych przeznaczyl PZUW na cele użyteczności publicznej

Rada Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń
Wzajemnych na wniosek naczelnego dyrek-
tora Br. Ziemieckiego uchwaliła przezna-
czyć w r. b. z funduszy Zakładu z górą
100 tys. zł. na ogólne cele użyteczności pub-
licznej.

Wyplacono więc 50.000 zł. na Pomoc Zi-
mowa dla bezrobotnych, 20.000 zł. na FOM
z przeznaczeniem na budowę ściegacza, oraz
37.000 zł. na różne cele społeczne, jako to:
popieranie budowy szkół, zwłaszcza pow-
szecznych, jaż również polskich szkół za-
granicą, na domy ludowe i kościoły.

Zamiast życzeń świętecznych i noworocznych

oraz podziękowań za przesłane życzenia Ku-
rator Okręgu Szkolnego M. B. Godecki zle-
żył na rzecz T-wa Popierania Budowy Pu-
licznych Szkół Powszechnych zł. 20.

Urzędniczy Kuratorium na ten sam cel zło-
żyli: pp.: E. Niciejowski — 3 zł., dr St.
Wroński — 2 zł., Gulbinowa Ewa — 2 zł.,
Pela Józef — 3 zł., Zubelewiczówna — 2 zł.,
Rzeszowski Edward — 2 zł., Bałicki Juliusz
— 5 zł., Gryglewski Wiktor — 5 zł., Młod-
kowski Tadeusz — 3 zł., Pożniak Tadeusz
— 2 zł., Niessner Henryk — 2 zł., Liczna-
rowski Antoni — 1 zł., Onoszko Czesław —
1 zł., Żeludziejewicz Szymon — 50 gr., Umpe-
rowicz Jan — 50 gr., Kranc Stefan — 1 zł.,
Rymišński Stanisław — 50 gr., Stoński Wła-
dysław — 50 gr., Kochowski Stanisław —
50 gr., Zacharewicz Oktawia — 50 gr.,
Ofiara kuratora — 20 zł. Razem 57 zł.

„Bellem” Polskie” Rydla w sali kina „Mars”

Celem przyjęcia z pomocą bezrobotnej
młodzieży — Organizacja Młodzieży Pracuj-
jącej w Wilnie urządziła 1 stycznia 1939 r.
o godz. 11 w sali kina „Mars” przedstawie-
nie pt. „Bellem Polskie” — L. Rydla.

Dochód z przedstawienia przeznaczony jest
na akcję pomocy najbardziej potrzebującej młodzie-
ży. Ceny biletów od 25 gr. do 1 zł.

LEKARZE

DR MED. JANINA
Piotrowicz Jurczenkowa
ordynator szpitala Sawicz
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz.
— ul. Jakuba Jasińskiego 1a — róg ul.
3-go Maja obok Sądu.

HELIOS

Dziś o godz. 11 i 220 **MICKEY MOUSE** i **rodzinstwo** zapraszają
swoich wielbicieli na specjalny program. Ceny niższe od 25 gr.
Od godz. 4 ej **Franciszka GAAL**

„MIODOWY MIESIĄC”

Nadprogram: Kolorowa atrakcja i aktualia

Rewelacyjny film polski

w mistrzowskiej reżyserii

Józefa Lejtesa

Żelichowska, Pichelski, Junosza Stępowski i inni.

Następny program kina **HELIOS**

Sala Kina MARS

W sobotę

dn. 31 grudnia

p. t.

„Buzi cmok — na Nowy Rok”

Udział biorą: **Barbara Halmirska, Leon Warski, Dziadka Wincuk, Trio
Vald, Stenia Podolska, Wanda Wańkowiczówna, Barbara Topolnicka, Wiktor
Bowgird, Piotr Harny** oraz **Eugeniusz Zaborski**.

Dwa przedstawienia: o godz. 8 i 10 wiecz.

Kino MARS

Ostatnie 2 dni. Kołosalny sukces

»GEHENNA»

wg powieści **Heleny Mniszek**. W rol. gł.: **Wysocka, Benita, Cwiklińska, Zachare-
wicz, Samborski** i in. Nadprogram: **Bajka kolorowa „All Baba i 40 rozbójników”**
U W A G A ! Czytajcie anons rewelowy.

Wyśmienite piwo ŻYWIECKIE

z Arcyksiążęcego Browaru w Żywcu
— Do nabycia wszędzie —

Handel i Przemysł

Na Karnawal **KOSZULE**, krawaty, ręk-
wiczki, kołnierzyki, spinki. **H. NOWICKI**
Wilno, Wielka 30, telef. 30-08. — Modne la-
kiery.

Obwieszczenie O LICYTACJI

W myśl par. 83 rozporządzenia Rady Mi-
nistrów z dn. 25 czerwca 1932 r. o postępo-
waniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz.
U. R. P. nr 62, poz. 580), Urząd Skarbowy w
Lidzie podaje do ogólnej wiadomości, że dn.
4 stycznia 1939 r. o godz. 12 na targowicy w
m. ku Bieniakonie, celem uregulowania za-
ległych należności różnych wierzycieli, nale-
żnych od **Lunkiewicza Antoniego**, zam. w f.
Kazimierowo gm. Bieniakonie — odbędzie
się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych
ruchomości:

Byki różn. maści po 2 lata 2 szt. zł. 160
Krowy czarne z biał. 3 szt. zł. 300
Jałówki dwuletnie 3 szt. zł. 150

Z uwagi na to, że licytacja, wyznaczona w
pierwszym terminie na dzień 23 listopada
1938 r. nie doszła do skutku, wymienione
wyżej przedmioty, w myśl par. 92 powołane-
go na wstępie rozporządzenia mogą być
sprzedane za cenę niższą od oszacowania.

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu
licytacji od godz. 11 do godz. 12 na targow-
cy w Bieniakoniuach

Naczelnik Urzędu Skarb
(—) **Z. Kleman**

LOKALE

MIESZKANIE dwupokojowe, słoneczne, z
wygodami (40 zł. miesięcznie) do wynajęcia
Tartaki 19 (róg Ciasnej).

PRACA

Potrzebna **NIANIA** z pierwszorzędymi
referencjami do 8-mies. dziecka. Zgłosić się
ceboście, Hotel Bristol, pok. 15 od 10—11
rano.

RÓŻNE

Zgubioną legitymację nr. 8 na imię **Kłody**
dy Downar-Zapolskiej, wyd. przez Liceum Pe-
dagogiczne w Grodnie, unieważnia się

Numer akt. Km. 878/38.

Obwieszczenie O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Stołpcach,
Józef Dobrzycki, mający kancelarię w Stołp-
cach, lokal Sądu Grodzkiego, na podstawie
art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiado-
mości, że dnia 25 stycznia 1939 r. o godz.
10 w fołw. Kołowiec gm. rubieżewickiej, od-
będzie się pierwsza licytacja ruchomości, na-
leżących do **Zbigniewy Woźnickiej** i **Wacła-
wa Dunina**, składających się z 5 koni, 5 źre-
biąt, 1 krowy, 2 jałówek, 10 kaczek, 15 kur
i wianli, 1 młynka, 1 żmijki, 1 sprzężynki,
2 obsypników, 2 wozów, 1 sani wyjązo-
wych, 1 bryczki na resorach, 1 parnika żelaz-
nego, 1 wagi z odważnikami, 6 uli ramowych
z rojami pszczół, 1 wirówki Alfa-Laval, u-
przęży (pół szory) komplet, kamienia mył-
skiego, 2 komód, 2 małych szafek, kanapy
półokrągłej, kanapy tapczaniki i maszyny do
szycia, oszacowanych na łączną sumę 2216 zł

Ruchomości można oglądać w dniu licy-
tacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym
dnia 22 grudnia 1938 r.

Komornik (—) **J. Dobrzycki**.

BARANOWICKIE

FIRMA RÓZNOWSKI I KARAS, Barano-
wicze, Nowogrodzka 4, tel. 141. Poleca naj-
lepszy prezent na gwiazdkę, radiolodbiornik
„Echo”, względnie „Elektrik”

POZNAŃSKI DOM GALANTERII, Bara-
nowicze, Szeptyckiego 31, tel. 248. Praktycz-
ne podarki gwiazdkowe.

WINA, WÓDKI, towary kolonialno-

spożywcze. Duży wybór **bron**, emu-
nicji i artykułów sportowych poleca
Spółka Chrześcijańska

„EKONOMIA”

Baranowicze, Szeptyckiego 57, tel. 97

MIÓD, SERY, GRZYBY I ZAJĄCE

nabywa w każdej ilości
płacąc najwyższe ceny
Spółka Chrześcijańska

„EKONOMIA”

Baranowicze, Szeptyckiego 50, tel. 97

Kino „APOLLO”

w Baranowiczach

Dziś wielki podwójny program:
Pierwsza i druga seria egzot. filmu

Indyjski grabowiec

i dramat wschodni

Tygrys Esznepuru

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Marla Aleksandrowiczowa — wiadomości z Wołynia; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaże „specjalnego wysłannika”; Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego”; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikulko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169;
Lida, ul. Zamkowa 47, tel. 73; Baranowicze,
Wileńska 42, tel. 96; Brześć n/B., ul. Pierce-
kiego 19, tel. 224; Pińsk, Domlnikańska 40.

Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Stomil,
Stolpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grod-
no — 3 Maja 6, Suwałki — Emilii Plater 44,
Równe — 3 Maja 13, Wołkowysk — Brzeska 9/1

CENA PRENUMERATY

miesięcznie: z odnośnikiem do
domu w kraju — 3 zł., za granic-
ą 6 zł., z odbiorem w admini-
stracji zł. 2.50, na wsi, w miej-
scowościach, gdzie nie ma urzędu
pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem
30 gr. drobne 10 gr. za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy
tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych” nie przyjmujemy
Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy tylko od Administracji. Kronika
redakc. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłosze-
nia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-linowy, za tekstem 10-linowy
Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadestane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega
sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłosze-
nia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.